

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Historia

Specjalność:

historia Kościoła

Poziom:

studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Ustrój i organizacja Kościoła na ziemiach polskich XIX i XX w.

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot specjalnościowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok I, semestr letni

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie z egzaminem

Prowadzący:

wykład: ks. dr hab. Andrzej Bruździński, prof. UPJPII;

Koordynator sylabusu:

ks. dr hab. Andrzej Bruździński, prof. UPJPII

Sylabus dostępny w ramach:

- [Ustrój i organizacja Kościoła na ziemiach polskich XIX i XX w.](#) [na kierunku:] [historia Kościoła \(H_hK\)](#), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
 - [prowadzący wykład:30h/z+e/2ECTS]: ks. dr hab. Andrzej Bruździński, prof. UPJPII;

Wymagania wstępne:

Posiadać wiedzę i umiejętności z poprzednich etapów kształcenia; gotowość do przyswojenia nowych wiadomości i umiejętności.

Cele:

Znajomość terminologii w zakresie ustroju i struktur kościelnych. Znajomość historycznego rozwoju

ustroju Kościoła w Polsce. Znajomość rozwoju struktur Kościoła w Polsce XIX i XX wieku.

Treści kształcenia:

Ustrój prymacjalny, ustrój metropolitalny, prymasostwo polskie, struktura metropolitalna na ziemiach polskich, archidiecezje i diecezje polskie, wyższe struktury wewnątrz diecezjalne.

Efekty kształcenia:

Wiedza:

1. Zdefiniowanie zakresu znaczeniowego terminologii historyczno-kościelnej. S_W01;
2. Opisanie ustroju i struktur Polskiego Kościoła. S_W03; S_W04
3. Porównanie rozwoju struktur kościelnych w poszczególnych regionach Polski. S_W05

Umiejętności:

1. Wykorzystywanie terminologii kościelnej z zakresu ustroju i struktur Kościoła. S_U03
2. Analizowanie zmian ustrojowych w życiu Kościoła. S_U01
3. Interpretowanie przyczyn zmian ustrojowych Kościoła. S_U02
4. Wyszukiwanie historycznych elementów struktur kościelnych. S_U03

Kompetencje społeczne:

1. Dbłość o poprawność używanej terminologii kościelnej. S_K01
2. Otwartość na nowe możliwości interpretacyjne w zakresie rozwoju struktur kościelnych. S_K01
3. Wrażliwość na historyczny dorobek Kościoła polskiego. S_K01
4. Wyrażanie własnych sądów w sprawach efektywności duszpasterskiej danych struktur kościelnych. S_K01

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Wykład konwersatoryjny i ćwiczenia

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Podstawą zaliczenia jest pisemne kolokwium oraz czynny udział w zajęciach i przygotowanie zadanego referatu.

Możliwość zaliczenia indywidualnego na dyżurze dwóch nieobecności. Większa liczba nieobecności (bez zwolnienia lekarskiego) uniemożliwia zaliczenie.

Lektury podstawowe:

Kumor B., Ustrój i organizacja Kościoła w Polsce w okresie niewoli narodowej 1772-1918. Kraków 1980.

Kumor B., Granice metropolii i diecezji polskich (968-1939). „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” T. 18: 1969, s. 289-352; T. 19: 1969, s. 271-351; T. 20: 1970, s. 252-374; T. 21: 1971, s. 309-404; T. 22: 1971, s. 319-402; T. 23: 1971, s. 361-399; T. 24: 1972, s. 361-404.

Jan Paweł II papież, Bulla Totus Tuus Poloniae populus. „Studia Pelplińskie” T. 23: 1992, s. 11-25.

Progrediamur oportet in spe. 20-lecie bulli Jana Pawła II Totus Tuus Poloniae populus. Księga jubileuszowa dedykowana Jego Ekscelencji Arcybiskupowi Józefowi Kowalczykowi Metropolicie Gnieźnieńskiemu Prymasowi Polski z okazji złotego jubileuszu kapłaństwa. [Pod red. A. Mazurka]. Warszawa 2012.

Lektury uzupełniające:

Dullak K., Podstawy prawno-organizacyjne diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. Koszalin 1996.

Grad S., Zarys dziejów diecezji łódzkiej w okresie międzywojennym. „Łódzkie Studia Teologiczne” R. 4: 1995, s. 93-104.

Guzewicz W., Zagadnienie organizacji kościelnej w Drugiej Rzeczypospolitej „Kościoły w Polsce” T. 12: 2013, s. 115-127.

Kiedos J., Historia diecezji bielsko-żywieckiej. „Bielsko-Żywieckie Studia Teologiczne” T. 1: 1996, s.

33-45.

Kopiczko A., Reorganizacja Kościoła katolickiego w Prusach na podstawie bulli „De salute animarum”. „Kościół w Polsce” T. 12: 2013, s. 65-85.

Krucki Ł., Archidiecezja gnieźnieńska i jej granice w dokumentach Stolicy Apostolskiej (od wieku XIX do początku XXI). „Kościół w Polsce” T. 12: 2013, s. 87-114.

Libera P., O powstaniu nowej struktury administracyjnej Kościoła w Polsce. Z okazji 15. rocznicy wydania przez Jana Pawła II bulli „Totus Tuus Poloniae populus”. „Ateneum Kapłańskie” T. 149: 2007, z. 1, s. 13-19.

Masalski R., Bulla „Episcoporum Poloniae coetus” – geneza i konsekwencje. „Kościół w Polsce” T. 12: 2013, s. 145-157.

Moskal T., Bulla „Totus Tuus Poloniae Populus” – geneza i konsekwencje. „Kościół w Polsce” T. 12: 2013, s. 159-165.

Myszor J., Historia diecezji katowickiej. Katowice 1999.

Prejs R. OFMCap., Administracja diecezjalna w Królestwie Polskim w latach 1864-1918. Studium prozopograficzne. Lublin 2012.

Rotta A., Diecezja gdańska - okoliczności powstania. "Universitas Gedanensis" R. 12: 2000, nr 21/22, s. 7-14.

Szot A., Struktury administracyjne Kościoła rzymskokatolickiego w Cesarstwie Rosyjskim (w latach 1772-1847). „Kościół w Polsce” T. 12: 2013, s. 53-63.

Świerc P., Geopolityczne tło powstania diecezji opolskiej i jej krótki rys historyczny. "Chrześcijanin a Współczesność" [R. 6]: 1988, nr 1, s. 76-81.

Wilk S., Struktura administracyjna Kościoła w Polsce przed bullą „Totus Tuus Poloniae Populus”. „Kościół w Polsce” T. 12: 2013, s. 129- 144.

Wojtkowski J., Diecezja warmińska w latach 1945-1972. "Komunikaty Mazursko-Warmińskie" [R. 40]: 1996, nr 1, s. 81-100.

Wysocki J., Powstanie diecezji warszawskiej. Leszno 1998.

Uwagi: